team intendant

ontwikkelingsvisie R1 Zuid

Onderzoek naar nieuwe Ringparken op Zuidelijke Ring

Wat levert het onderzoek op?

1. Een veiliger en vlotter verkeerssysteem
2. Situering van de drie onderzochte Ringparken langs de zuidelijke Ring
3. Nieuwe Ringparken en betere verbindingen tussen wijken

Het toekomstverbond (2017)

De partners van het Toekomstverbond engageerden zich tot een maximale overkapping van de Antwerpse Ring. Voor de noordelijke Ring loopt dat al in vergunnings- en uitvoeringsfase.

Voor de zuidelijke Ring is nu een belangrijke mijlpaal bereikt: de Ontwikkelingsvisie R1 Zuid.

Waarom is dit onderzoek belangrijk?

De Antwerpse Ring ligt middenin dichtbevolkte woonwijken en vormt dagelijks een bron van lawaai, files en een barrière tussen buurten. Dankzij de Oosterweelverbinding kan het verkeer zich beter spreiden.

Dat creëert kansen in de zuidelijke Antwerpse ringzone.

Wie heeft deelgenomen aan dit onderzoek?

Dit onderzoek kwam tot stand door middel van een cocreatief traject tussen de Vlaamse Overheid, de Stad Antwerpen en de burgerbewegingen Ringland en stRaten-generaal; begeleid door Team Intendant.

team intendant

ontwikkelingsvisie
R1 Zuid

Een veiliger en vlotter verkeers-systeem

Na de noordelijke Ring, ook de zuidelijk Ring

In het noorden van de stad wordt de Oosterweelverbinding samen met een aantal Ringparken gerealiseerd. De ontwikkelingsvisie R1 Zuid toont hoe de infrastructuur op de zuidelijke Ring kan worden verbeterd en wat dat oplevert van kansen voor leefbaarheid. Ter hoogte van Knoop Oost zal de nieuwe zuidelijke Ring aansluiten op de nieuwe Oosterweelverbinding.

Veiliger onderweg

Vandaag zorgen complexe weefbewegingen voor veel conflictpunten tussen rijstroken — en dus voor een verhoogd risico op ongevallen. Door te streven naar maximale overkappingen en verkeersstromen eenvoudiger te organiseren, verdwijnen die weefbewegingen en daarmee ook een groot deel van die conflictpunten.

Overzichtelijke aansluitingen en duidelijke signalisatie zorgen er daarnaast voor dat bestuurders intuïtief begrijpen waar ze moeten rijden. Beide ingrepen samen verhogen de verkeersveiligheid en het rijcomfort.

Minder files

Diezelfde weefbewegingen zorgen vandaag ook voor bottlenecks: telkens wanneer rijstroken moeten samenvloeien of kruisen, daalt de capaciteit van de weg en ontstaan er files. Eenvoudigere verkeersstromen verhogen die capaciteit, waardoor het verkeer vlotter kan doorstromen. Het vernieuwde systeem blijft daarbij voldoende flexibel om toekomstige mobiliteitsontwikkelingen op te vangen.

Ook fietsers en voetgangers varen er wel bij: extra fiets- en voetgangersoversteken maken de wijken aan weerszijden van de Antwerpse ring vlotter bereikbaar.

knoop oost - evolutie van het ontwerp

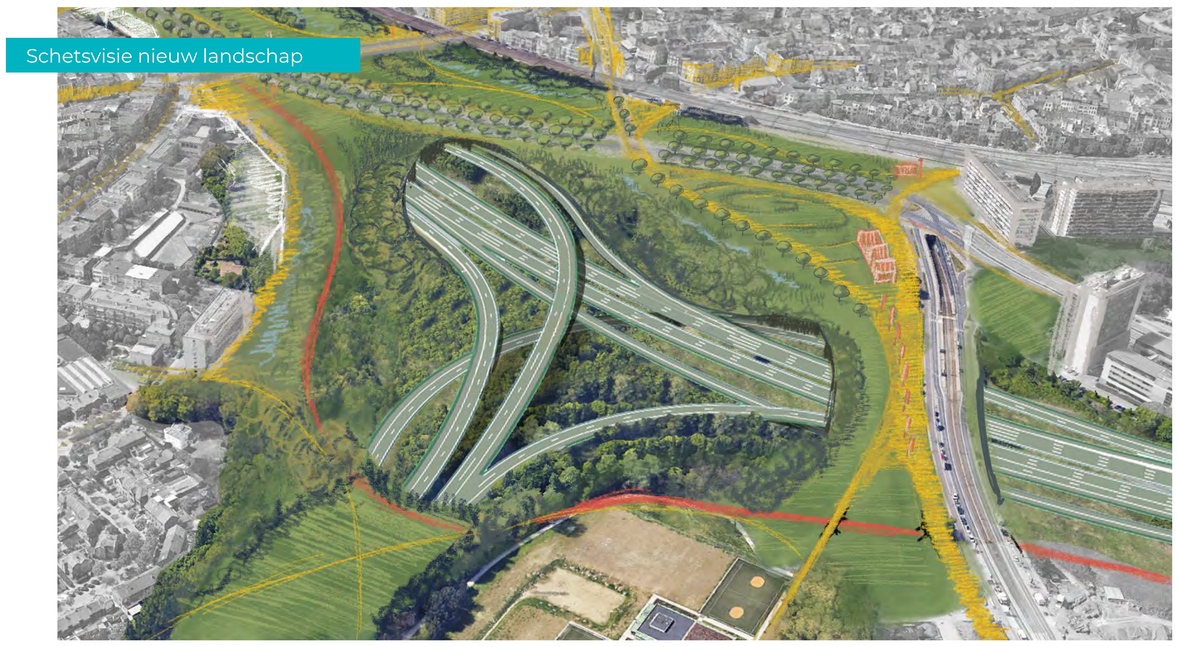
Schetsvisie nieuw landschap

Nieuwe weginfrastructuur

Overkappingspotentieël

Huidige situatie

© Team Intendant

team intendant

ontwikkelingsvisie
R1 Zuid

Drie nieuwe Ringparken

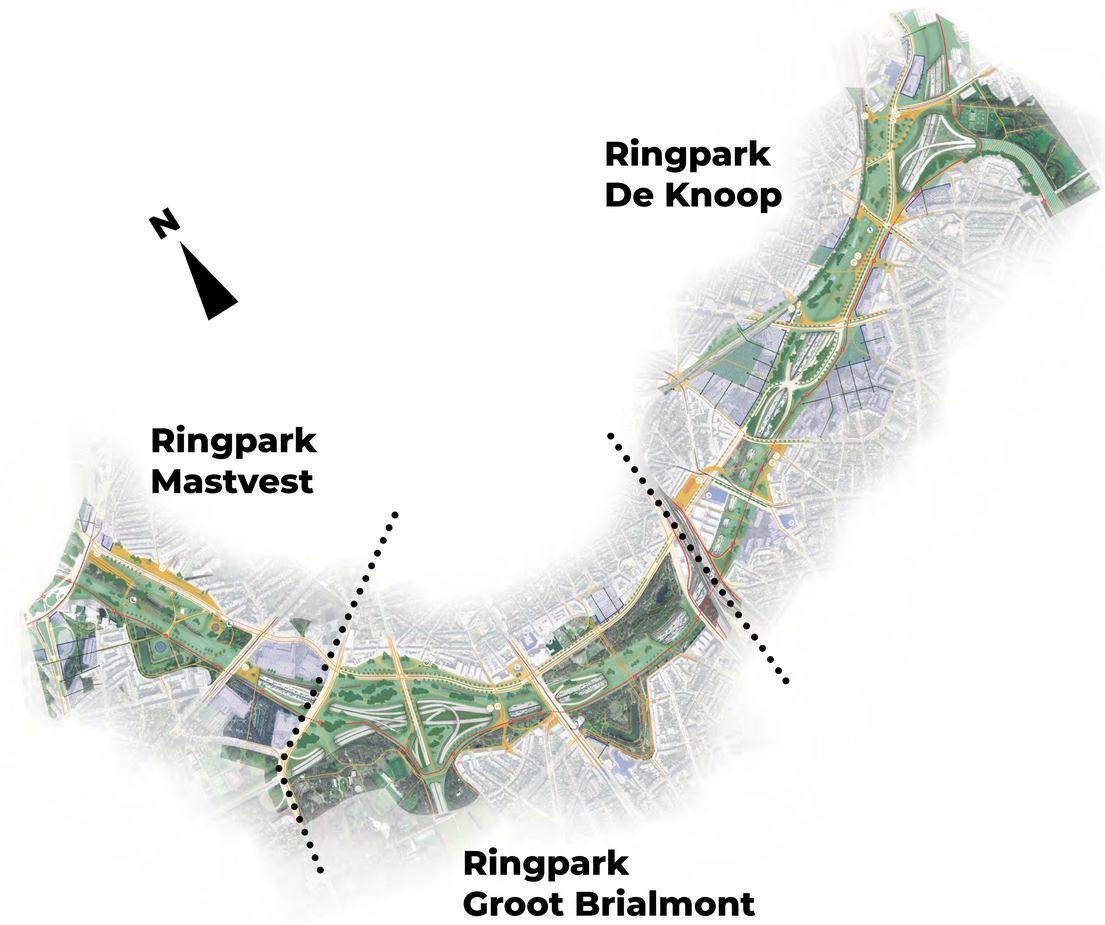

Ruimte voor extra ecologisch en recreatief groen, waterbuffering, fietsverbindingen, wandelroutes, sport en ontmoeting.

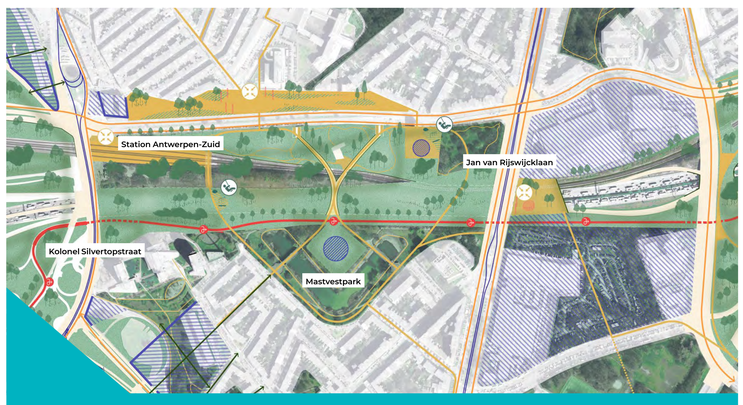

Ringpark Mastvest

Ringpark Mastvest is een overkapping die Pomppark Zuid aan de binnenzijde van de Ring en het Mastvestpark aan de buitenzijde van de Ring met elkaar verbind Aan Antwerpen-Zuid komt ruimte voor een Ringpark waar cultuur, recreatie en dagelijkse verplaatsingen samenkomen.

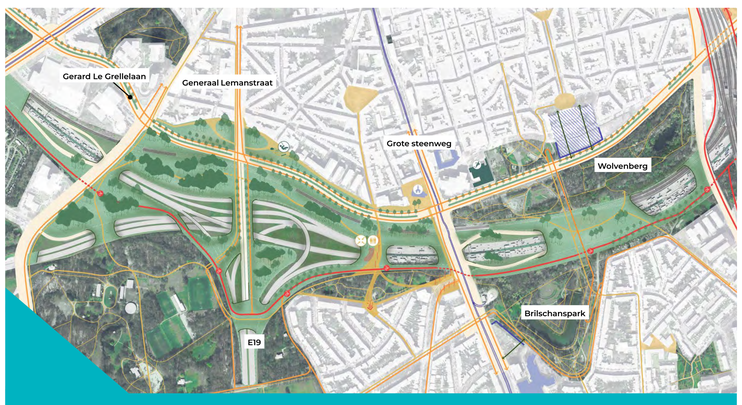

Ringpark Groot Brialmont

Het Ringpark is een aaneenschakeling van parkverbindingen over de Antwerpse ring, die wijken langs twee zijden van de ring beter met elkaar verbinden. Het versterkt de groene rand in Oud-Berchem door bestaande natuur- en parkgebieden met elkaar te connecteren.

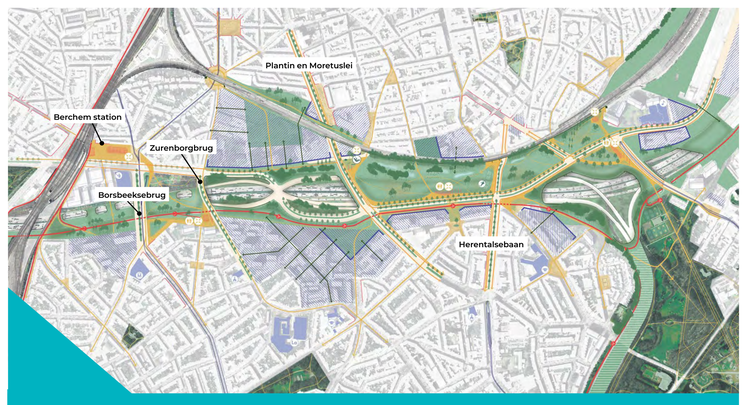

Ringpark De Knoop

Met Ringpark De Knoop brengen we Borgerhout aan de binnenzijde van de Ring en Berchem aan de buitenzijde van de Ring dichter bij elkaar, met meer dan 15 ha nieuw parkgroen en een verbinding met het Rivierenhof voor wijken die vandaag kreunen onder groentekorten.

De drie Ringparken, Mastvest, Groot Brialmont en De Knoop, vormen samen de bouwstenen van een samenhangend Ringlandschap langs de volledige R1-Zuid.

team intendant

ontwikkelingsvisie
R1 Zuid

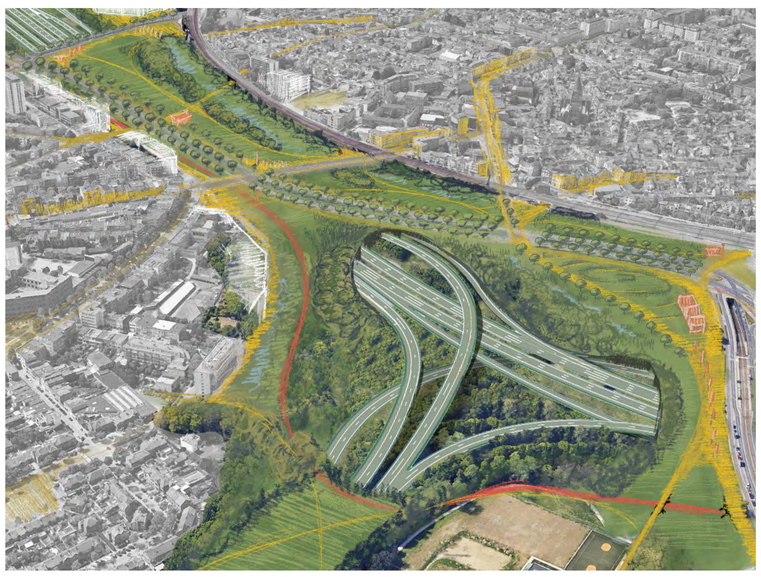

Schets nieuwe situatie zone tussen Stenenbrug en Plantin & Moretuslei

1

Ruimte om te genieten, sporten en tot rust te komen

Op ruim 4 kilometer overkapping ontstaan drie nieuwe Ringparken: De Knoop in Borgerhout, Groot Brialmont in Berchem en Mastvest in Kiel en Antwerpen-Zuid.
Ze brengen kwaliteitsvolle publieke ruimte voor sport, ontspanning en mentaal welzijn dichter bij de bewoners.

2

Veilige ruimte voor fietsers en voetgangers.

Fiets- en voetpaden worden veiliger, breder en comfortabeler. Er wordt gezocht naar conflictvrije oversteken en vrijliggende fiets- en voetpaden, losgekoppeld van het autoverkeer. De visie voorziet ruimte voor het Ringfietspad, een aansluiting op de fietssnelweg en oversteken tussen de wijken aan weerszijden van de Ring, zodat buurten die vandaag gescheiden zijn, weer dichter bij elkaar komen te liggen voor wie te voet of met de fiets onderweg is.

Schets nieuwe situatie Ringpark Mastvest

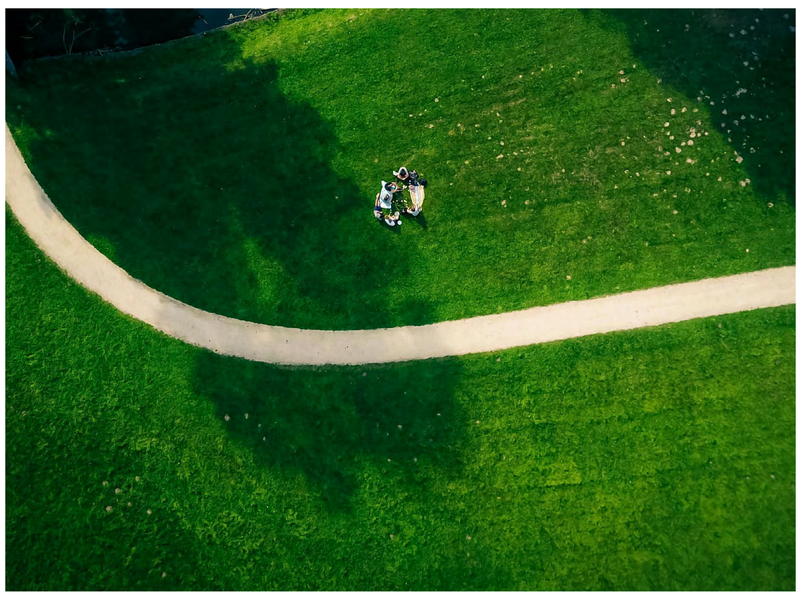

© Gill Steens on Unsplash

3

Groentekorten wegwerken

Verschillende wijken langs de zuidelijke Antwerpse Ring kampen vandaag met grote groentekorten. In buurten als Borgerhout en Zurenborg is er soms maar 0,1 tot 2,5m² buurtgroen per inwoner beschikbaar, ruim onder de norm van 4m² die de stad nastreeft. De Ringparken pakken dat tekort aan precies in wijken waar de nood het hoogst is: Oud-Borgerhout, Zurenborg en Oud-Berchem.

4

Antwoord op klimaatverandering

De nieuwe Ringparken bufferen regenwater, temperen hitte tijdens warme zomers en bieden schaduwrijke wandel-routes en verkoelende verblijfsplekken.

5

Meer ecologische waarde

Door versnipperde natuur-gebieden te verbinden ontstaat een sterker ecosysteem, waar ook planten en dieren baat bij hebben.

© Krisjanis Kazaks on Unsplash

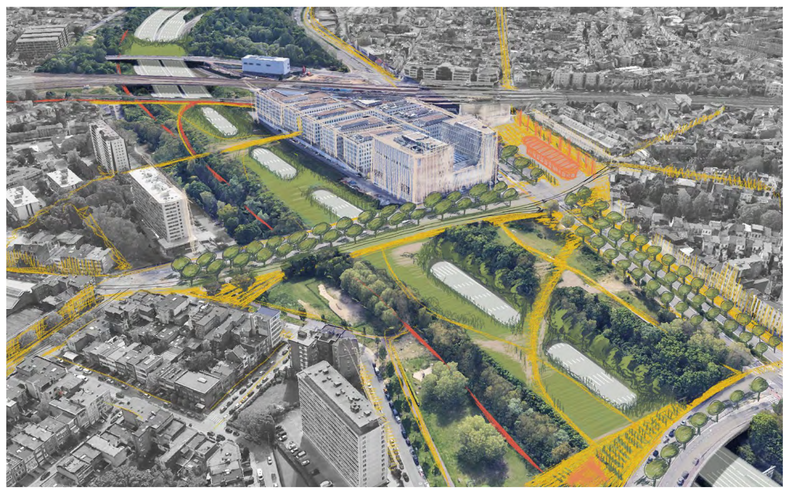

Schets nieuwe situatie Zone Groenenhoek

6

Verdichting aan multimodale knooppunten

Aan de multimodale knooppunten komt ruimte vrij voor nieuwe woningen, werkplekken, scholen, sportvoorzieningen en andere stedelijke functies; bereikbaar met duurzame vervoersmodi.

7

Van voorkant naar achterkant

Waar de stad zich vroeger met haar achterkant naar de Ring keerde, ontstaan nu nieuwe voorkanten. Onder de noemer Ringstad groeit een nieuw stadsweefsel rond de Ringparken, met voldoende bewoners en bezoekers om er een levendige en veilige plek van te maken.

Schets nieuwe situatie zone Wolvenberg - Brilschans

team intendant

ontwikkelingsvisie R1 Zuid

Van visie naar realisatie

© Ontwerpteam Groene Vesten

Hoe zit het dan met Ringpark Groene Vesten?

Het onderzoeksgebied overlapt met Ringpark Groene Vesten, maar handelt vanuit een ander tijdsperspectief. Groene Vesten pakt vandaag al de meest dringende noden aan: een geluidsmuur tegen geluidsoverlast en het Ringpad voor betere fiets- en wandelpaden — zonder aanpassing van de snelweginfrastructuur. De ontwikkelingsvisie kijkt verder vooruit.

Een kader voor de toekomst

De ontwikkelingsvisie biedt een kader voor een gewenst toekomstbeeld, bij een grondige herinrichting van de verkeersinfrastructuur. Het biedt ook kansen voor extra parkruimte. Sowieso vraagt de realisatie hiervan nog verder onderzoek en ook investeringen van een hele andere grootorde dan de investeringen die gepland zijn voor het Ringpark Groene Vesten.

Deze visie is een investeringskompas voor alle geplande investeringen in de zuidelijke Ringzone. Elke investering die in de tussentijd gebeurt, kan zo een stap zijn in de richting van het toekomstbeeld. De huidige samenwerking tussen overheden, experten, burgerbewegingen en burgers zetten we hierbij voort.

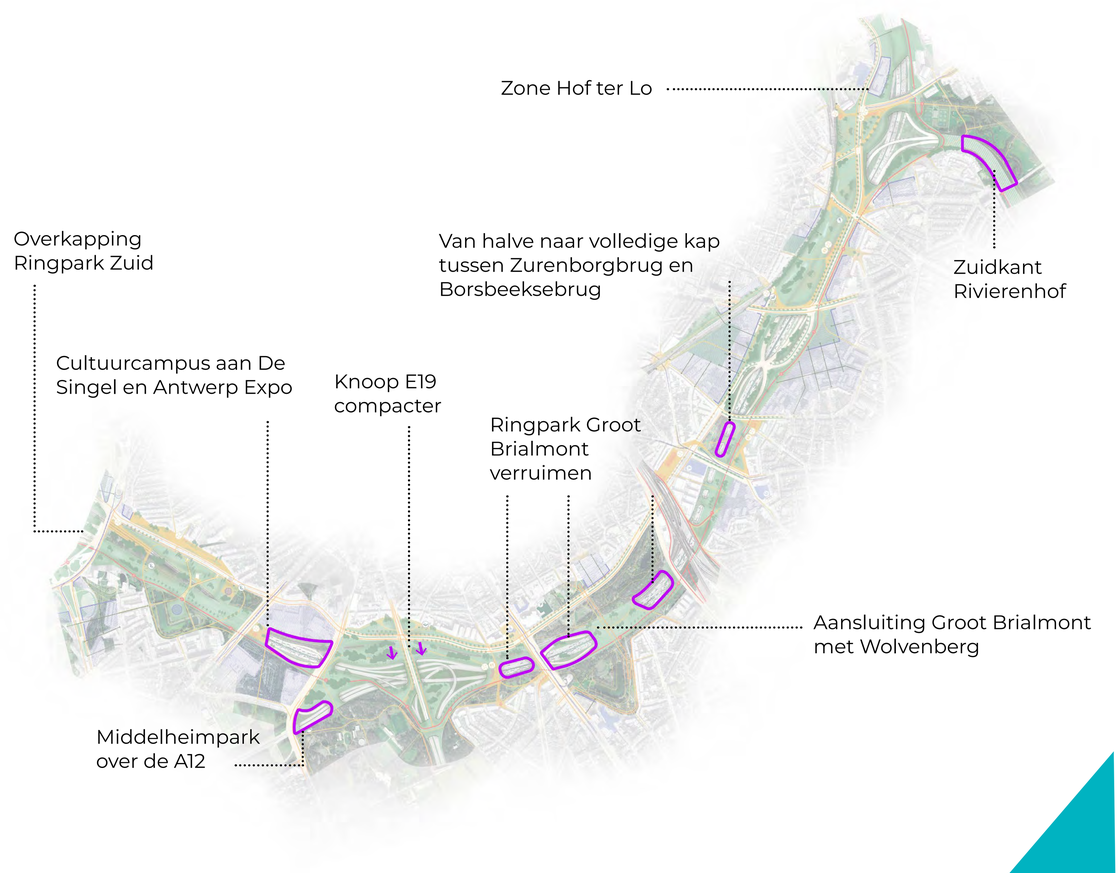

Welk onderzoek is er nog nodig?

De ontwikkelingsvisie is een belangrijke stap, maar het werk is nog niet af. De komende jaren moet er nog hard gestudeerd worden op complexe onderzoeksvragen voor er definitieve keuzes gemaakt kunnen worden.

Leefkwaliteit
Hoe kan er nog extra Ringpark bijkomen? Voor de hele zone wordt dit de komende jaren verder onderzocht. Er wordt ook onderzocht of delen van spoorbundels kunnen worden overkapt. Daarnaast bepalen we samen met alle actoren wat er in de nieuwe parken komt: sport, natuur, cultuur of ontmoeting. Ook moet nog bekeken worden welke fiets- en wandelverbindingen voorrang krijgen.

Verkeerssysteem
De belangrijkste vraag is hoe de tunnels veilig blijven. Strenge regels voor tunnelveiligheid bepalen mee hoeveel er overkapt kan worden. Dat vraagt overleg met de tunnelautoriteiten en de hulpdiensten, ook over trajectcontrole en het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Realiseerbaarheid
Wat kost het, hoe wordt het gefinancierd en wat levert het de samenleving op? Is het technisch haalbaar? Welke procedures zijn nodig en in welke volgorde? Geplande renovaties, zoals die van de spoorbruggen aan Berchem Station, kunnen eerste stappen zijn.

Wil je meer weten over de ontwikkelingsvisie?

Scan de QR-code